Mondelinge vragen Aandacht voor Vakmanschap

22 januari 2026

Vragen:

De komende weken zijn Utrechtse leerlingen en hun ouders weer volop bezig met hun keuze voor een middelbare school. Het valt op dat er in Utrecht een aanzienlijk groter aanbod is van theoretische opleidingen, terwijl we juist veel tekorten zien in praktische beroepen en vaardigheden. Het aantal leerlingen dat voor een praktische beroepsopleiding kiest loopt terug.[1]

In 2009 was er een aanvalsplan VMBO, ook wel Taskforce VMBO genoemd, met waardevolle lessen over de positionering van het praktijkgericht onderwijs. Utrecht heeft afgelopen jaar samen met andere gemeenten, onderwijsorganisaties en werkgevers richting landelijk de oproep gedaan voor bredere waardering van alle talenten, inclusief praktische vaardigheden.[2] Het is echter onduidelijk wat de gemeente momenteel doet voor het praktijkonderwijs en het VMBO, en informatie op de gemeentelijke website is summier.

De fracties GroenLinks, Bij1, PvdA, Link, UtrechtNu! en D66 willen de praktijk- en beroepsgerichte opleidingen beter over het voetlicht brengen. Dat brengt ons op de volgende vragen:

1. Utrecht heeft veel middelbare scholen, maar de keuze voor kinderen met een HAVO of VWO-advies is groter dan voor leerlingen met een VMBO-advies. Herkent het college dat er minder aanbod en aandacht is voor het vmbo en dat het aantal leerlingen dat kiest voor een praktijk- en beroepsgerichte opleiding afneemt?
2. Wat doet het college op dit moment om de keuze voor praktijk- en beroepsgericht onderwijs te stimuleren?
3. Zou het college, zoals zij in 2009 ook deed met het aanvalsplan, meer kunnen doen om de keuze voor praktische opleidingen te stimuleren? We denken daarbij aan:
   a) Informatievoorziening aan leerkrachten, leerlingen en ouders over de verschillende praktijk-en beroepsgerichte opleidingen die Utrecht rijk is;[3]
   b) schoolbestuur overstijgende samenwerking, bijvoorbeeld door het opzetten van een brede middelbare school met alle niveaus zoals voorgesteld in de motie brede scholen;[4]
   c) meer aandacht voor vmbo en praktijkonderwijs in programma De Talentenmaatschappij en bij de uitwerking van het Manifest Vakmanschap, want als er ergens een vak wordt geleerd, dan begint het toch in het voortgezet praktijkonderwijs?

   We horen graag reactie op al deze suggesties.

Gesteld door:

Maartje Vermeulen, GroenLinks

---

[1] SV 2025, nr. 97 Kiezen voor praktijkonderwijs - U-reka Gemeente Utrecht
[2] Position-paper-van-selectie-naar-talentenmaatschappij.pdf
[3] www.daarompraktijkonderwijs.nl, Voorbeeld zijn bustour leerkrachten, scholencarrousel, website of campagne.
[4] M195 Brede scholen, brede brugklassen - U-reka Gemeente Utrecht

Noura Oul Fakir, Bij1
Hester Assen, PvdA
Rien van der Hoek, UtrechtNu!
Ben van Impelen, LINK
Venita Dada-Anthonij, D66